

ACTIEPLAN REGENBOOGBELEID

SINT-NIKLAAS

IEDEREEN MEE

Sint-Niklaas
Oh zo verrassend

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
Een aantal begrippen uitgelegd	4
Participatietraject	4
Doelstellingen en acties	7
• Sensibiliseren in informeren	8
• Beeldvorming en communicatie	9
• Ontmoeting	10
• Zinloos geweld	11
• Kruispunten	12

Inleiding

In Sint-Niklaas werken we aan een **inclusief diversiteitsbeleid**. We streven naar een samenleving waarin iedereen kan participeren. We benaderen inclusie niet langer vanuit elke doelgroep apart, maar streven naar een systeem waarbij we rekening houden met de visie en de invalshoek van iedereen.

Waar nodig nemen we echter **specifieke maatregelen** gericht naar meer kwetsbare groepen. Dit is noodzakelijk om **uitsluiting te voorkomen** en onze **dienstverlening voor iedereen toegankelijk** te maken.

Zo willen we een specifiek beleid voeren rond **gender(gelijkheid), genderidentiteit en seksuele oriëntatie** omdat we zien dat de **LGBTQ+ gemeenschap** nog vaak te maken heeft met sociale uitsluiting, discriminatie en geweld waardoor ze niet altijd zichzelf kunnen zijn in onze samenleving.

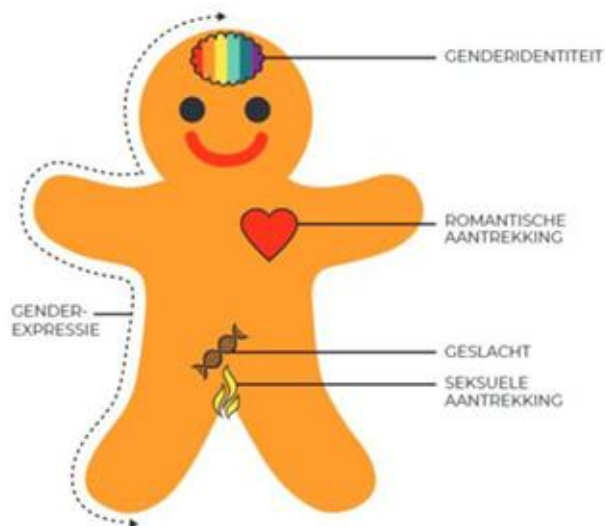
Onze stad probeert al jaren het **goede voorbeeld** te geven en een stem te geven aan de LGBTQ+ gemeenschap. Het stadsbestuur heeft de afgelopen jaren ervoor gekozen hier **extra** op in te zetten en een **lokaal regenboogbeleid** uit te werken. Samen met geïnteresseerde inwoners uit Sint-Niklaas hebben we stil gestaan bij hoe we onze stad een plek kunnen maken waar iedereen, en dus ook de LGBTQ+ gemeenschap, **zich thuis voelt**. Dit actieplan is een uitwerking van ons lokaal regenboogbeleid en heeft een looptijd van **2022-2025**.

In dit **actieplan** leggen we eerst een aantal begrippen rond dit thema uit die belangrijk en relevant zijn om te begrijpen. Daarna staan we stil bij hoe dit beleid tot stand is gekomen en welke participatietrajecten er aan vooraf zijn gegaan. Vervolgens gaan we verder op de doelstellingen en acties die we de komende jaren zullen uitvoeren in kader van het lokaal regenboogbeleid.

Een aantal begrippen uitgelegd

Hieronder geven we een aantal begrippen weer met een kort woordje uitleg die je meer context kunnen geven. Indien je op zoek bent naar meer uitleg over andere begrippen, kan je deze terugvinden op [deze](#) websitepagina van çavaria.

Gender	Verwijst naar (aangeleerde) sociale en culturele rollen en verwachtingen die worden toebedeeld op basis van geslacht.
Geslacht	Wordt bepaald bij de geboorte door de geslachtskenmerken.
Genderidentiteit	Verwijst naar je innerlijke gevoel van mannelijkheid, vrouwelijkheid, geen of beiden.
Genderexpressie	De manier waarop je je toont aan de buitenwereld.
Seksuele oriëntatie	Heeft te maken met op wie je verliefd wordt, tot wie je je aangetrokken voelt. Tot wie je je romantisch of fysiek aangetrokken voelt gaat hier ook niet altijd samen.
LGBTQ+:	Dit is een letterwoord om seksuele, gender- en geslachtsdiversiteit aan te duiden. L= lesbisch, G= gay (homo), B= bi+, T= trans(gender), I= intersekse. De uitleg voor deze woorden kan je terugvinden in deze lijst. Lesbisch, gay (homo), bisexueel, trans(gender), queer, + (intersekse, ally, asexual, pansexual).

Participatietraject

Een **draagvlak** voor het lokaal regenboogbeleid is belangrijk. Daarom heeft het stadsbestuur ook ingezet op de **participatie en inspraak** van onze **collega's en inwoners** op de doelstellingen en acties van dit actieplan. We geven hieronder weer hoe we dat hebben gedaan en op welke manier we hier aan blijven werken in de toekomst.

► 23 november 2019 – Stadsgesprek diversiteit

In dit grootschalig participatiemoment zijn we met inwoners, verenigingen en organisaties in gesprek gegaan over de krijtlijnen van het nieuw diversiteitsprogramma. Door middel van workshops over specifieke thema's hebben we inspraak gevraagd om relevante doelstellingen en acties verder vorm te geven. Één workshop hiervan ging over het lokaal regenboogbeleid. KLIQ¹ heeft tijdens deze workshop eerst een toelichting gegeven hierover waarna er tijd was voor de deelnemers om hun bevindingen door te geven.

► 17 juni 2021 – Inspraakworkshop lokaal regenboogbeleid

In 2021 gingen we over naar het uitdenken van het lokaal regenboogbeleid. We misten echter nog belangrijke stemmen waar we graag in gesprek mee gingen. Op IDAHOT 2021 hebben we een oproep gelanceerd aan alle geïnteresseerde inwoners om zich in te schrijven voor de digitale inspraakworkshop. Op deze inspraakworkshop heeft Casa Rosa ² een toelichting gegeven over hun werking. Daarachter hebben we volgens een bepaalde methodiek getoetst naar de ervaringen van de deelnemers als LGBTQ+ persoon in de stad, hoe hun droombeeld er uit ziet in Sint-Niklaas en of er goede praktijken zijn in andere steden die inspirerend zouden zijn voor Sint-Niklaas.

Ook op de sociale mediakanalen van de stad hebben we inspraak gevraagd over deze vragen.

► 22 november 2021 en 28 maart 2022 – klankbordgroep lokaal regenboogbeleid

Ook in onze eigen organisatie zijn we op zoek gegaan naar collega's die iets te zeggen hadden rond dit thema. We hebben een klankbordgroep samengesteld met collega's uit verschillende diensten van de stad (dienst communicatie, diversiteit, feestelijkheden, personeelsbeleid, onderwijs, kabinet).

¹ KLIQ is het vormings- en begeleidingscentrum van çavaria dat zich inzet voor het welzijn, gelijke rechten en gelijke kansen van holebi's, transgender en intersekse personen

² Casa Rosa is het Oost-Vlaams Regenbooghuis en is de koepelorganisatie van een 20-tal Oost-Vlaamse verenigingen voor holebi's en transgender personen.

Op deze overlegmomenten toetsten we de acties van het lokaal regenboogbeleid af, bekeken we de volgende stappen en maakten linken met de bestaande dienstverlening in de stad.

Met deze interne groep zullen we in de toekomst het regenboogbeleid om de zoveel tijd aftoetsen.

▶ 19 april 2022 – terugkoppeling lokaal regenboogbeleid

Aan het einde van het inspraakproces van dit actieplan was het belangrijk voor ons om een terugkoppeling te geven aan alle personen die betrokken waren (een idee hebben gegeven, initiatief namen, aangaven dat ze graag op de hoogte werden gehouden). We stuurden een uitnodiging voor een overlegmoment naar onze contactenlijst. Op dit overleg hebben we alle doelstellingen en acties overlopen, op welke manier deze tot stand zijn gekomen en welke acties het actieplan niet hebben gehaald en waarom.

▶ Toekomst

We willen geïnteresseerde inwoners of verenigingen blijvend informeren over de stand van zaken. Daarnaast zullen er bepaalde acties zijn die we graag willen aftoetsen met de groep of samen zouden willen uitwerken. We zullen hiervoor overleg organiseren zodat we dit op een gepaste manier kunnen doen.

Je kan aangeven op [deze](#) websitepagina dat je graag op de hoogte gehouden wordt van dit beleid en dat je graag uitgenodigd wordt op deze overlegmomenten.

Doelstellingen en acties

We zijn aan de slag gegaan met de **signalen** die ons tot nu toe bereikten via de **inspraakmomenten** en **gesprekken** met collega's, inwoners en verenigingen om uiteindelijk te komen tot de onderstaande doelstellingen en acties die we hebben **geclusterd per thema**.

We beseffen dat we keuzes hebben moeten maken in deze doelstellingen en acties. We hebben **prioriteiten** gesteld van de acties waar we de komende jaren **sterk en kwalitatief** op willen inzetten. Daarnaast houden we een **open blik** omdat we **flexibel** willen inspelen op nieuwe noden en signalen vanuit de stad.

Hieronder geven we de doelstellingen en acties mee waar we de komende jaren mee aan de slag gaan. Deze zijn geclusterd onder de volgende thema's:

- ▶ Sensibiliseren en informeren
- ▶ Beeldvorming en communicatie
- ▶ Ontmoeting
- ▶ Zinloos geweld
- ▶ Kruispunten

► Sensibiliseren in informeren

Als stadsbestuur nemen we de **taak** op ons om inwoners en hulpverleners goed te **informeren** rond de thema's **genderidentiteit en genderexpressie**. Daarnaast willen we in Sint-Niklaas ook **symbolisch** duidelijk maken dat dit geen plek is voor **haatspraak en homo- en transfobie**.

We doen dit door in te zetten op de volgende acties:

1. We organiseren doorheen het hele jaar met verschillende partners activiteiten rond het thema genderidentiteit en genderexpressie, de LGBTQ+ gemeenschap en hun geschiedenis. We zetten een communicatiecampagne op waar we alle activiteiten in bundelen en communiceren dit via de verschillende kanalen van de stad. We maken ook gebruik van bestaande concepten zoals het 'Festival Iedereen Mee'.
2. We blijven jaarlijks aandacht hebben voor de internationale dag tegen homofobie en transfobie (IDAHOT) op 17 mei.
 - We brengen in de maand januari geïnteresseerde burgers en verenigingen samen om acties rond IDAHOT te bedenken en af te stemmen met elkaar.
 - We hangen in die periode regenboogvlaggen uit aan de grote markt, het stadhuis en het welzijnshuis.
 - We organiseren een online communicatiecampagne waar we alle acties die gepland zijn communiceren naar de inwoners van Sint-Niklaas.
 - We ondersteunen de jaarlijkse PAARS scholencampagne³ op 17 mei van Wel Jong. Het stadsbestuur stuurt de oproep om mee te doen uit naar de scholen en financiert een deel van de pakketten met het educatief materiaal en het campagnemateriaal.
3. We maken een pagina op de website van de stad met meer info over het regenboogbeleid in Sint-Niklaas, wat er te doen is rond deze thema's en doorverwijzing voor extra vragen zoals naar lumi, çavaria, transgenderinfopunt enz. We communiceren dit doorheen het jaar ook via sociale media.
4. We bieden in het najaar van 2022 vormingen aan rond het thema genderdiversiteit en expressie voor professionele hulpverleners en personeel van scholen.

³ Meer info over de PAARS campagne kan je vinden op: <https://www.paars.today/>

► Beeldvorming en communicatie

Het stadsbestuur wil inzetten op **beeldvorming** die de **diversiteit** van de stad weerspiegelt. Vaak wordt de **LGBTQ+ gemeenschap** vergeten in deze beeldvorming of communicatie. Hier willen we **extra** op inzetten. We willen beelden en boodschappen gebruiken die **realistisch en representatief** zijn, ook voor de LGBTQ+ gemeenschap in de stad, zodat iedereen het gevoel heeft dat Sint-Niklaas een **plek** is waar je **jezelf kan zijn**.

We doen dit door in te zetten op de volgende acties:

1. Het stadsbestuur wil hun medewerkers informeren over het belang van neutrale aansprekingen en het correct gebruiken en interpreteren van voornaamwoorden.
 - Het stadsbestuur stimuleert haar medewerkers om inwoners op een neutrale manier aan te spreken via briefwisseling, mail of via de website. Bijv.: Beste inwoner i.p.v. Beste meneer of mevrouw. We willen dat stadsmedewerkers dit consequent toepassen op alle communicatie die ze uitsturen. Dit doen we op IDAHOT via de interne communicatie en structureel door dit in te bedden in het taalhandboek, bestuursadministratie...
 - We informeren stadsmedewerkers over het interpreteren en gebruiken van de juiste voornaamwoorden.
2. We willen het regenboogbeleid zichtbaar maken in de stad doorheen het hele jaar. Een voorbeeld hiervan is het regenboogzebrapad aan de grote markt en aan het kruispunt driekoningen (voorjaar 2022). We zorgen dat er een duidelijk bord wordt voorzien waar de boodschap van het regenboogzebrapad op staat.
3. We werken doorheen het jaar algemeen aan de inclusieve communicatie en beeldvorming van de stad. We zorgen dat we in deze acties ook zeker aandacht hebben voor LGBTQ+ personen. (Bijv. teksten op de website, posts op sociale media, voorbeelden, beelden op flyers, affiches, website). We nemen dit ook op in de bestekken.
4. We bekijken of we in de nieuwe ontwikkelde stadsgebouwen genderneutrale of gender inclusieve toiletten kunnen voorzien.

► Ontmoeting

Er is een **duidelijk signaal** gegeven dat LGBTQ+ verenigingen en personen meer willen **ontmoeten** met elkaar en in **verbinding** willen zijn met elkaar. In Sint-Niklaas missen er momenteel **safe spaces** (veilige plaatsen) waarin de LGBTQ+ gemeenschap volledig zichzelf kunnen zijn. Het stadsbestuur wil meer ontmoeting tussen de gemeenschap en de samenleving **faciliteren** en **ondersteunen**.

We doen dit door in te zetten op de volgende acties:

1. We bekijken in het najaar van 2022 of Het Overkophuis⁴ hun lokaal kan openstellen voor LGBTQ+ jongeren zodat ze een praatgroep kunnen oprichten en in een veilige omgeving in uitwisseling kunnen gaan met elkaar.
2. We faciliteren en stimuleren overlegmomenten tussen verschillende LGBTQ+ verenigingen of geïnteresseerde burgers en de samenleving. Dit doen we op verschillende manieren:
 - Tijdens het Festival 'Iedereen mee' waar verschillende verenigingen en organisaties in de stad in contact komen met elkaar en activiteiten organiseren rond de thema's inclusie, diversiteit en gelijke kansen.
 - Op het stadsgesprek 'Iedereen mee' dat elk jaar in juni zal plaatsvinden. Hier worden inwoners en verenigingen op uitgenodigd om verschillende workshops te volgen rond de thema's inclusie, diversiteit en gelijke kansen en inspraak te geven op het beleid.
 - Tijdens het overlegmoment in kader van de jaarlijkse activiteiten en de IDAHOT campagne.
3. We bekijken hoe we als stadsbestuur burgerinitiatieven kunnen ondersteunen die iets willen betekenen voor de LGBTQ+ gemeenschap in Sint-Niklaas.

⁴ In een OverKop-huis kan je als jongere tot 25 jaar gewoon binnen en buiten lopen en allerlei leuke activiteiten doen. Het is een veilige plek waar je ook een luisterend oor vindt en beroep kan doen op professionele therapeutische hulp, zonder een label opgeplakt te krijgen.

► Zinloos geweld

We zien dat LGBTQ+ personen nog vaak te maken heeft met **sociale uitsluiting, discriminatie en geweld**. We organiseren al jaren **overleg** met de **politie** rond deze thema's, maar zien dat er meer nodig is.

We ondernemen verschillende acties die hierop inzetten:

1. We bekijken samen met de politie hoe we de meldingsbereidheid kunnen stimuleren van LGBTQ+ personen die te maken hebben met haatmisdrijven en zinloos geweld.
2. We organiseren een jaarlijks overleg met de lokale politie om te bekijken hoe we kunnen werken aan preventie van zinloos geweld tegen LGBTQ+ personen.
3. We organiseren vanaf 2023 omstaandertrainingen voor inwoners van Sint-Niklaas waar iedereen kan leren hoe ze gepast kunnen reageren als ze slachtoffer zijn van een haatmisdrijf of als ze omstaander zijn van een haatmisdrijf.

► Kruispunten

We willen een **inclusief regenboogbeleid** uitwerken waarbij we rekening houden met **iedereen**. Soms is het echter nodig om **specifieke maatregelen** te nemen voor meer **kwetsbare doelgroepen**. Dit is noodzakelijk om uitsluiting te voorkomen en ons beleid en dienstverlening voor iedereen toegankelijk te maken. In dit regenboogbeleid willen we focussen op **3 kruispunten** met LGBTQ+ personen, namelijk: etniciteit, leeftijd en gezondheid.

We doen dit door in te zetten op de volgende acties:

1. We zetten extra in op het kruispunt LGBTQ+ en personen met een migratiegrond. We doen dit omdat het thema rond genderdiversiteit en genderexpressie nog vaak in de taboesfeer zit en we het dialoog willen openstellen.
 - We starten in 2024 het vormingstraject van Merhaba 'recht op liefde' in samenwerking met verenigingen van en voor personen met een migratieachtergrond in Sint-Niklaas.
2. We zetten extra in op het kruispunt LGBTQ+ en jongeren. We hebben verschillende signalen opgevangen dat er in onze stad nood is aan extra beleid specifiek voor jongeren.
 - We ondersteunen de jaarlijkse PAARS campagne in de scholen op 17 mei. We voorzien de communicatie naar de scholen en financieren een deel van de kostprijs van de educatieve pakketten.
 - We bekijken de mogelijkheden met de scholen en met onze dienst Flankerend Onderwijsbeleid om extra in te zetten op het LGBTQ+ thema op de scholen doorheen het hele jaar.
 - We bieden vormingen aan in 2023-2024 voor leerkrachten, directies, zorgpersoneel en personeel van het CLB rond het LGBTQ+ thema met specifieke aandacht voor jongeren.
 - We bekijken in 2023 of Het Overkophuis hun lokaal kan openstellen voor LGBTQ+ jongeren zodat ze een praatgroep kunnen oprichten en in een veilige omgeving elkaar kunnen vinden.
 - We hebben doorheen het jaar aandacht voor de jongeren in de inspraak en participatiemomenten van de stad rond dit specifieke thema. We bekijken of we hier extra aandacht voor moeten hebben tijdens de bestaande momenten of we aparte initiatieven moeten voorzien hiervoor.
3. We hebben aandacht voor de (geestelijke) gezondheid van LGBTQ+ personen in onze stad.
 - We hebben tijdens de week van de geestelijke gezondheid in 2023 ook specifieke aandacht voor de geestelijke gezondheid van LGBTQ+ personen.
 - We bekijken hoe we psychosociale hulpverleners vorming kunnen geven rond de specifieke noden en aandachtspunten bij LGBTQ+ personen.

